

Rok akademicki: 2020/2021

ID zajęć: 536195

ETAP: Semestr letni

Informacje ogólne:**Prowadzący:** prof. dr hab. Mariola Łąguna**Organizator:** Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii**Liczba godzin tygodni / semestr:** 2 / 30**Jezyk wykładowy:** Język polski**Kierunek studiów: Psychologia (stacjonarne jednolite magisterskie)****Lokalizacja w planach rocznych:** Rok III - Semestr 6**Punkty ECTS:** 2**Forma zaliczenia:** Egzamin**Cele przedmiotu:**

Celem wykładu jest zapoznanie studentów z podstawami diagnozy psychologicznej z wykorzystaniem testów. Po zakończeniu wykładu studenci będą:

- znali wymagania stawiane testom psychologicznym,
- orientowali się w problemach prawnych, etycznych, metodologicznych i psychometrycznych związanych z testowaniem,
- potrafili świadomie wybierać i stosować testy oraz interpretować wyniki badania testowego,
- wiedzieli, jakie są podstawowe kroki podczas konstruowania testu psychologicznego,
- znali procedury adaptacji kulturowej testów.

Wymagania wstępne:

Zakłada się, że student ma ogólną wiedzę psychologiczną oraz ma opanowaną treść wykładów z Statystyki opisowej (30 godz) oraz Metod statystycznych (30 godz). Równoległe do wykładu są prowadzone ćwiczenia w oparciu o pakiet statystyczny SPSS i Amos.

Efekty kształcenia dla przedmiotu:**WIEDZA**

K_W14 zna etapy i zasady realizowania procesu diagnostycznego dla różnych celów oraz sposoby integracji rezultatów uzyskanych za pomocą różnych narzędzi badawczych

K_W15 zna i rozumie zasady etyki zawodowej psychologa w zakresie prowadzenia badań naukowych, postępowania diagnostycznego oraz udzielania pomocy psychologicznej oraz działań praktycznych psychologa w różnych obszarach życia społecznego; zna podstawowe zasady ochrony własności intelektualnej oraz prawa autorskiego

UMIEJĘTNOŚCI

K_U05 potrafi zaplanować oraz przeprowadzić proces diagnostyczny dotyczący różnych sfer funkcjonowania człowieka oraz jakości środowiska społecznego i organizacji oraz wskazać ograniczenia przeprowadzonej diagnozy; potrafi interpretować uzyskane wyniki i integrować dane pochodzące z różnych metod badawczych oraz wskazać kierunki dalszych działań psychologicznych uwzględniające indywidualne (środowiskowe) potrzeby oraz zasoby jednostki (grupy społecznej)

K_U08 potrafi kompetentnie posługiwać się testami oraz innymi technikami badań psychologicznych z poszanowaniem aspektów prawnych i etycznych

K_U11 stosuje się do norm i zasad etycznych w badaniach naukowych, w procesie diagnostycznym, w projektowaniu działań pomocowych oraz szkoleniowych dostrzega i analizuje dylematy etyczne związane z podejmowaniem konkretnych działań i interwencji psychologicznych

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)

K_K02 jest świadomy znaczenia zasad etycznych i uczciwości intelektualnej w działaniach naukowych oraz praktyce zawodowej psychologa.

K_K07 wykazuje krytyczną postawę wobec stosowanych metod badawczych i uzyskanych dzięki nim wyników, a także wobec różnych poglądów i praktyk w zakresie psychologii.

Metody dydaktyczne:

Wykład prowadzony w formie interaktywnej wspomagany prezentacją multimedialną

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

Aby podejść do egzaminu, należy zaliczyć część praktyczną (ćwiczenia). Test egzaminacyjny obejmuje całość materiału wykładu. Wymagana jest znajomość lektur obowiązkowych oraz obecność na wykładach.

Ocena końcowa uwzględnia wynik egzaminu oraz ocenę z ćwiczeń.

Treści programowe przedmiotu:

1. Test jako narzędzie diagnozy psychologicznej – podstawowe pojęcia.
2. Diagnoza za pomocą testów – kwestie psychologiczne i metodologiczne.
3. Pomiar różnicowy w psychologii – podstawowe pojęcia i założenia.
4. Rzetelność testu i metody jej szacowania - podstawy teorii rzetelności testów psychologicznych w ujęciu klasycznej teorii testów.
5. Trafność pomiaru testowego – rodzaje trafności i metody jej oceny.
6. Standaryzacja badania testowego, czynniki zniekształcające wyniki testowe.
7. Normalizacja wyników testu
8. Etapy konstruowania testów psychologicznych.
9. Adaptacja kulturowa testów.
10. Normy i interpretacja wyników testowych.
11. Równoważność pomiaru
12. Kwestie etyczne i prawne związane z diagnozą psychologiczną i stosowaniem testów.

Literatura:

Lektury obowiązkowe:

- Hornowska, E. (2001). Testy psychologiczne. Teoria i praktyka. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Hornowska, E., Paluchowski, W. J. (2004). Kulturowa adaptacja testów psychologicznych. W: Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Mańkowska, M. (2010). Wprowadzenie do psychometrii. Wydawnictwo KUL.
- Zawadzki, B. i Hornowska, E. (2008). Psychometria. Konstrukcja i adaptacja testów psychologicznych. W: J. Strelau i D. Doliński (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki (s. 847-893). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Lektury uzupełniające:

- Anastasi, A i Urbina, S. (1999). Testy psychologiczne. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
- Brzeziński, J. (2005)(red.). Trafność i rzetelność testów psychologicznych. Wybór tekstów. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Ciechanowicz, A., Jaworowska, A. i Szustrowa, T. (1996). Testy Prawo Praktyka. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
- Fronczyk, K. (2009) (red.). Psychometria – podstawowe zagadnienia. Warszawa: Vizja Press & IT.
- Gorbaniuk, O. (2016). Wykorzystywanie procedury sędziów kompetentnych w naukach społecznych i możliwości jej oceny psychometrycznej za pomocą narzędzi dostępnych w STATISTICA. W: J.Jakubowski, J.Wątroba (red.), Zastosowanie statystyki i data mining w badaniach naukowych (s. 5-20). Kraków: StatSoft Polska.
- Magnusson, D. (1981). Wprowadzenie do teorii testów. Warszawa: PWN.